



Kulturikkut kingornussat pillugit Kujataani 2009-mi nalliuttorsiornerit

Pinngortitamit kultureqarnikkullu kingornussat nunarsuarneersuupput nunarsuarmi inunnit tamanit pingaartinneqartut, tassa nunarsuarmit kulturikkut pinngortitatigullu kingornussassaata tamakkerlugit. Kujataani Nunarsuarmit kingornussassaqarfiusumik Namminersornerullutik Oqartussaniit, kommuniniit katersugaasivinniillu ukiuni arlaqalersuni UNESCO-miitinneqalernissaanut suliniutigineqarsimasunik peqarpoq. Tamaani pitsaalluinnartumik ukiut 1000-it sinnerlugit nunaateqarnikkut kultureqarneq ingerlanneqarsimavoq.

Europami kulturikkut kingornussat pillugit nalliuttorsiornermut atatillugu, Kujataata septembarip aallartinnerani 2009-mi Nunarsuarmi kingornussaqarfiusut pillugit oqallinnissami ilanngunneqarnissaa kissaatiginarpoq. Taamatut kissateqarnermi tunngaviginiarneqarpoq, nunarsuaq tamakkerlugu nalunaaqutserneqarsimasutut peqataatinneqarnissaa. Kujataani pitsaalluinnartumik kingornussaqarnitta matumanilu ersersinniarnissaa pilersinniarnearpoq. **Kujataani – issittumi nunaateqarnikkut kultureqarneq ukiuni 1000-imi** aaqquissuussinermit qulequtariniarneqarpoq.

Nunarsuarmi kingornussassaqarfiusut kulturip ilusissaanut ilagitillugit killeqartinneqarput, soorlu ullumikkut nunalerinermut tunngasut qangaanerusorlu qallunaatsiaqarfitoqqanit sunnerneqarnermikkut atorneqartarsimanermikkullu isikkunikkiartorsimasut. Kulturip isikkuata ilusissaa siamasissoq, savaateqarfinni nutaaliaasuni eqqaannilu illukut ukiunik 1000-inik pisoqaassusillit takuneqarsinnaasuaniippoq. Anders Olsen, Tupernalu 1782-mi Igaliko-mut nunasisimasunut oqaluttuarisaanerit, soorlu Erik Aappalaartoq Tjodhilde-ilu ukioq 985-imi Qassiarsummut nunasisimasut pillugit oqaluttuarisaanerattut pingaartigiinnarpoq.

Kulturit taakkua marluk assigeequteqarput, tassa Kalaallit Nunaanni sumiiffiit silap pissusaata nunalerinermullu periarfissaqartitsisinera tassani pisoqataavoq. Kulturit taakkua marluk Atlantikoq avannarleq ikaarlugu imaluunniit ungasinnerusoq angullugu suleqatigiiffiunera kulturit taakkua assigiittut inneri malunnarput. Uani, qallunaatsiatoqqap nunasinikup umiarsuarnik inuttaasunillu Amerika avannarlermut nassiussuisarsimanerminut atatillugu Skandinaviamut Europamullu niuernikkut attaveqalersimanera, taannalu nammineq Rom-imi pave-p ataani biskoppisut issiaveqarsimanera assersuutigineqarsinnaavoq. Nunalerinermut kulturi nutaaliaasooq, savanik, nersussuarnik hiistinillu Islandimeersunik Skandinaviameersunillu uumasuuteqarnikkut nuliariinnit norskimit kalaallimillu aallartinneqarsimavoq. Taakkunangalu Island-imut Norgemullu nunalerinermut taavalu nioqqutissanik Europamuit tunisisartussanik ilinniartitsisarneq aallartinneqarsimavoq.

Septembarip aallaqqaataaniit 14. september 2009 ilaannngullugu kulturikkut kingornussat pillugit Kujataani nalliuttorsiornerissamut atatillugu programmi

- *”Kujataa – issittumi nunaannarmiut kulturiat ukiuni 1000-imi”* pillugu 2009-mi septembarip aallaqqaataaniit 14. september 2009-mi Saffiorfutoqqami Qaqortumiittumi saqqummersitsineq pissaaq. Narsami Qaqortumilu katersugaasiviit akornanni tamanna



Den 23. oktober 2009

suleqatigiissutigineqartussaq ulluni taakkunani ulluinnarni ammasarfeqassaaq nal. 12-miit 16-nip tungaanut, sapaatikkut nal. 13-miit 16-nip tungaanut ammasassaaq. Iserneq akeqanngilaq.

- Septembarip 5-aanni – 6-ani aamma 12-anni – 13-annilu sapaatip akunnerata naanerani Qaqortukuluumi oqaluffitoqaqarfimmi tammaarsimaartoqassaaq. / Misileraaffiussapput Upernaviarsuk, Igaliko taavalu Narsaq aqqusaarlugu Qassiarsuk – Brathalid-imut. Sagaland Greenlandimit aqqissuunneqarsimasumik taamanikkornissanik atisalersorsimasumik angallassititsineq pissaaq. Tassani savamik grillersimasumik nerinissamut oqaluttuatoqqanillu oqaluttuunneqarnissamut aliikkusersoqarnissanullu persiarffissaqassaaq. Qassinut pissanersoq qanorlu akeqassanersoq illoqarfimmut nalunaarutigineqarumaarpoq.
- Septembarip 5-aanni – 6-ani aamma 12-anni – 13-annilu sapaatip akunnerata naanerini Narsamiit illukoqarfiup tungaanut Dynæs-ip taavalu Landmandsgården-imut, Taamanikkornisatut atisalersorsimasumit angallassisoqartillugu tamaarsimaartitsisarnissat Narsap Katersugaasivianit aqqissuunneqarniarput. Qassinut aallartissanersoq, qanorlu akeqassanersoq illoqarfimmut nalunaarutigineqarumaarpoq.

Erseqqinnerusunik pisoqarnissaanut passissutissanik uunga piniartoqarsinnaavoq: *Rie Oldenburg, Narsami Katersugaasivik, Ole G. Jensen, Qaqortumi Katersugaasivik, Pitsi Høegh, Sagaland Greenland taavalu Birger Kristoffersen, Kommune Kujalleq*

www.dr.dk/verdensarv

www.dr.dk/gymnasium/verdensarv

www.kulturarv.dk/verdensarv

Narsaq Museum - Qaqortoq Museum – Sagaland Greenland – Kommune Kujalleq